

Az Óz, a nagy varázsló című meseregény módszertani feldolgozása (VIII.)

1. Az óra címe: *A félelmetes Óz leleplezése, A nagy szélhámos varázsereje, A léggömb felszáll – az Óz, a nagy varázsló című regény feldolgozásának nyolcadik órája*

2. Az óra általános céljai: szociális kompetencián belül az együttműködési készség fejlesztése, valamint a problémamegoldó képesség, beszédkészség fejlesztése

3. Az óra irodalmi céljai: az olvasottak értelmezése, a főszereplő karakterértelmezése

4. Az óra fókusza: bátorítsuk egymást arra, hogy mindenki vállalja fel önmagát

mozzanatait tartalmazza képekben. A tanulók feladata, hogy a történések alapján, számozás segítségével helyes sorrendbe rakják a képeket. A feladatmegoldás versenyszerűen zajlik, a leggyorsabb és helyesen megoldó páros jó pontot kap.

3. Óz beszéde

■ Munkaforma: egyéni munka

■ Tanulási eljárás: drámajáték

■ Segédeszközök: -

■ Fejlesztési célok: beszédkészség, fogalmazási képesség fejlesztése

■ Irodalmi cél: a cselekménysűrítés feloldása

A tanulók feladata, hogy képzeljék el azt, mikor Óz a mumpicok földjére érkezett, és a nép azt hitte, hogy varázsló. Vajon mit mondhatott Óz az ott lakóknak? A tanár felszólít néhány diákot, akik E/1-ben előadják, hogy szólt Óz a néphez.

4. Kettéosztott napló²

■ Munkaforma: csoportos munka

■ Tanulási eljárás: kettéosztott napló

■ Segédeszközök: papír, toll

■ Fejlesztési célok: az érvelés képességének, saját vélemény kifejezésének a fejlesztése

■ Irodalmi cél: szövegértelmezés, kommentálás, önálló vélemény megfogalmazása

A diákok kétfelé osztanak egy lapot, majd a bal felére írják fel, hogy „Óz helyesen cselekedett”, a jobb felére pedig, „Óz rosszul cselekedett”. A tanulóknak a lap mindkét felére legalább három érvet kell gyűjteniük.

5. Vita

■ Munkaforma: csoportmunka

■ Tanulási eljárás: vita

■ Segédeszközök: -

■ Fejlesztési célok: érvelés, beszédkészség fejlesztése

■ Irodalmi cél: véleményformálás a főszereplő viselkedéséről, mások meggyőzése

A tanár kérdéseket tesz fel, amelyekre a diákoknak válaszolniuk kell, érveket mondaniuk. A kérdések a következők:

- *Miért volt Óznak jó, hogy nem vállalta fel önmagát?*

- *Volt-e Óznak ebből valami hátránya?*

- *Milyen embernek tartjátok Ózt?*

A tanár arra kéri a tanulókat, hogy az osztály bal felére üljenek azok a diákok, akik jó embernek tartják Ózt, a jobb oldalra pedig azok, akik rossznak ítélik meg. Ezt követően mondjanak érveket, hogy miért gondolják úgy.

6. Óz ajándéka

■ Munkaforma: páros munka

■ Tanulási eljárás: rajz

■ Segédeszközök: könyv, papír ceruza

■ Fejlesztési célok: ábraolvasási készség, fogalmazási készség fejlesztése

■ Irodalmi cél: vizualizáció és az olvasottak összekapcsolása

A tanár párosokat alakít ki, minden páros egy-egy szereplőt alakít. A feladatuk az, hogy keressék ki a könyvből, mivel ajándékozta meg Óz az adott szereplőt. Majd ezt le kell rajzolniuk, a rajz köré írni, hogy a tárgyi ajándékon kívül még mit kaptak Óztól.

REFLEKTÁLÁS

7. Bátorító szavak

■ Munkaforma: egyéni munka

■ Tanulási eljárás: drámajáték

■ Segédeszközök: -

■ Fejlesztési célok: beszédkészség

■ Irodalmi cél: a szöveg befogadó-központú értelmezése

A tanulók körben állnak. A tanár egy képzeletbeli ajándékot fog a kezébe, elmondja a diákoknak, hogy ezt az ajándékot mindenki azzá változtatja, amivé szeretné. A feladatuk, hogy a diaktársuknak átdobják a képzeletbeli ajándékot, megmondják, mi az, és jó tanáccsal, bátorítással lássák el azt a diákot, akinek az ajándékot dobták.

8. Házi feladat

Házi feladatra a következő három fejezetet kell a tanulóknak elolvasniuk, valamint a tanórából meg kell jegyezniük, milyen formában kaptak ajándékokat a szereplők, és ezt le kell írniük az olvasónaplóba is. A következő órára egy rövid fogalmazást is készíteniük kell arról, szerintük végül hogyan fog Dorka hazajutni.

Jegyzetek:

¹ KÁPOSIL L. 1987. *Játékkönyv* 2. Gödöllő Művelődési Központ, Gödöllő, 1987, 18.

² PETHŐNÉ NAGY, CS. 2005. *Módszertani kézikönyv*. Korona Kiadó, Budapest, 2005, 258

RÁHANGOLÓDÁS

1. Óz mondja¹

■ Munkaforma: frontális munka

■ Tanulási eljárás: drámajáték

■ Segédeszközök: -

■ Fejlesztési célok: koncentráció, versengési képesség fejlesztése

■ Irodalmi cél: a szereplő hatalmának megismerése

Az óra eleji ráhangoló feladat a *Tanár úr azt mondta* játék adaptálása. A tanulók a tábla elé sorakoznak, majd különböző tanári instrukciókat kapnak: pl. sétálniuk kell, egy lábon ugrálniuk, leguggolniuk stb. Minden instrukció ezzel a mondattal kezdődik: *Óz azt mondja, sétáljatok/ ugráljatok stb.* A játék lényege, hogy a feladatokat csak akkor kell a gyerekeknek végrehajtaniuk, ha a tanár az *Óz azt mondta* felvezetéssel kezdi. Abban az esetben, ha a tanár csak magát az utasítást mondja, akkor a gyerekeknek mozdulatlanul kell maradniuk. Aki eltéveszti a játékot, az kiesik. A játék megmozgatja a gyerekeket, és ráhangol Óz birodalmának bebarangolására, ahol minden Óz akarata szerint történik.

JELENTÉSTEREMTÉS

2. Így történt

■ Munkaforma: páros munka

■ Tanulási eljárás: sorrendbe helyezés

■ Segédeszközök: képek

■ Fejlesztési célok: együttműködési, ábraolvasási képesség fejlesztése

■ Irodalmi cél: a szöveg és a kép összekapcsolása, a cselekmény vázának felidézése

A tanár minden párosnak egy lapot oszt, amely az olvasott fejezetek